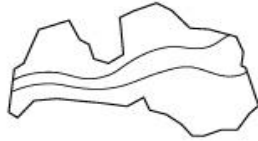

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" (Nr.7.3.1.0/16/I/001)

Droši pārvietošanās ceļi

Viesturs Šmeiss
Darba drošības un vides veselības institūts,
Rīgas Stradiņa universitāte

VDI Eiropas Sociālā fonda projekts "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" (Nr.7.3.1.0/16/I/001)

Vēlies saņemt
bezmaksas

DARBA VIDES RISKU NOVĒRTĒŠANU,
DARBA VIDES FAKTORU
LABORATORISKOS MĒRĪJUMUS,
DARBA AIZSARDZĪBAS SPECIĀLISTA UN
UZTICĪBAS PERSONAS APMĀCĪBAS?

Piesakies VDI, ja:

esi mikro, mazais vai vidējais uzņēmums	darbojies bīstamajā nozārē (MK noteikumi Nr. 99)
iepriekš neesi saņēmis bezmaksas darba vides risku novērtējumu	esi gatavs sadarboties

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Kur meklēt informāciju par pieejamo atbalstu?

www.vdi.gov.lv

Svētdiena, 2018. gada 7. oktobris A+ / A- Lapas karte | Meklēt lapā | Nosūtīt draugam | Drukāt Latviski | English

par mums | jaunumi | veidlapas | aptauja | oira | **projekti** | iepirkumi | kontakti

Konsultatīvais tālr. 67 186 522
Konsultatīvais tālr. 67 186 523
Anonīmais uzticības tālr. 67 312 176

Ziņot par neregistrēto nodarbinātību
Konsultācijas klātienē
VDI sociālie portāli

Valsts darba
inspekcija

- ➔ Iesnieguma iesniegšana VDI elektroniski
- ➔ Nelaiemes gadījuma pieteikšana VDI elektroniski
- ➔ Nelaiemes gadījuma pieteikšana pa tālruni
- ➔ Vieglā NG akta iesniegšana VDI elektroniski (ja darba devējs nelaiemes gadījumu izmeklējis vienpersoniski)

Sadaļas

ESF un ERAF
ESF
ERAF

Kontaktinformācija

Rīgā, Kr.Valdemāra ielā 38 k-1
LV-1010
Tālrunis 67021704
Fakss 67021718
E-pasts: vdi@vdi.gov.lv

ESF un ERAF

Projekti / ESF un ERAF

ESF [lasīt šeit](#)

ERAF [lasīt šeit](#)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Jānoklikšķina
uz laukuma

Kur meklēt informāciju par pieejamo atbalstu? (2)

Atbalsta
piešķiršanas
noteikumi

Aizpildāmās
veidlapas
katram
atbalsta
veidam

Atbalsts darba devējiem

Projekti / ESF / Plānošanas periods 2014-2020 / Atbalsts darba devējiem

Valsts darba inspekcija | NACIŅĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020 | EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Lai panāktu darba aizsardzības prasību ievērošanas uzlabošanu Latvijā, Valsts darba inspekcija (turpmāk – VDI) sadarbībā ar sadarbības partneriem – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas Darba devēju konfederāciju un Rīgas Stradiņu universitātes aģentūru “Darba drošības un vides veselības institūts”, īsteno Eiropas Sociālā fonda projektu “Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” Nr. 7.3.1.0/16/I/001 (turpmāk – ESF projekts).

Lasīt pilno rakstu

Pielikumi

[Eiropas Sociālā fonda projekta “Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” Nr. 7.3.1.0/16/I/001 atbalsta piešķiršanas noteikumi](#)

[Pieteikuma veidlapa atbalsta “Konsultācijas darba devējiem” saņemšanai](#)

[Pieteikuma veidlapa atbalsta “Laboratorisko mērījumu pakalpojumu sniegšana” saņemšanai](#)

[Pieteikuma veidlapa atbalsta “Darba aizsardzības speciālistu un uzticības personu apmācības” saņemšana](#)

NACIŅĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

6 soļi atbalsta saņemšanai

- 1.solis. Iepazīsties ar atbalsta piešķiršanas noteikumiem, izdrukā un aizpildi pieteikuma formu.
- 2.solis. Pieteikumam pievieno uzņēmuma statusam atbilstošu pielikumu (MK not. Nr. 776 1., 2. pielikums) un aizpildi elektroniski veidlapu de minimis uzskaites sistēmā .
- 3.solis. Aizpildīto pieteikumu un attiecīgo pielikumu de minimis atbalsta saņemšanai var iesniegt:
 - - klātienē K.Valdemāra ielā 17-17, Rīgā, LV-1010;
 - - pa pastu, nosūtot uz adresi: K. Valdemāra iela 17-17, Rīga, LV-1010;
 - - nosūtot elektroniski, parakstītu ar drošu elektronisko parakstu, uz e-pastu: info.esf@vdi.gov.lv
- 4.solis. VDI izvērtēs saņemto pieteikumu un pielikumu de minimis atbalsta saņemšanai.
- 5.solis. Pēc pieteikuma apstiprināšanas tiks veikta pirmspārbaude uzņēmumā atbalsta apjoma noteikšanai.
- 6.solis. VDI pieņems lēmumu par atbalsta piešķiršanu.

Papildus informācija: zvanot 25725168, 25702127,29385596 vai rakstot info.esf@vdi.gov.lv.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Droši pārvietošanās ceļi

Pirms sākam

Pārvietošanās/kustība

Kādas var būt kustības

- Brauna kustība
- Mehāniskā kustība
- Nevienmērīga kustība
- Politiska kustība
- Reaktīvā kustība
- Siltumkustība
- Vienmērīga kustība

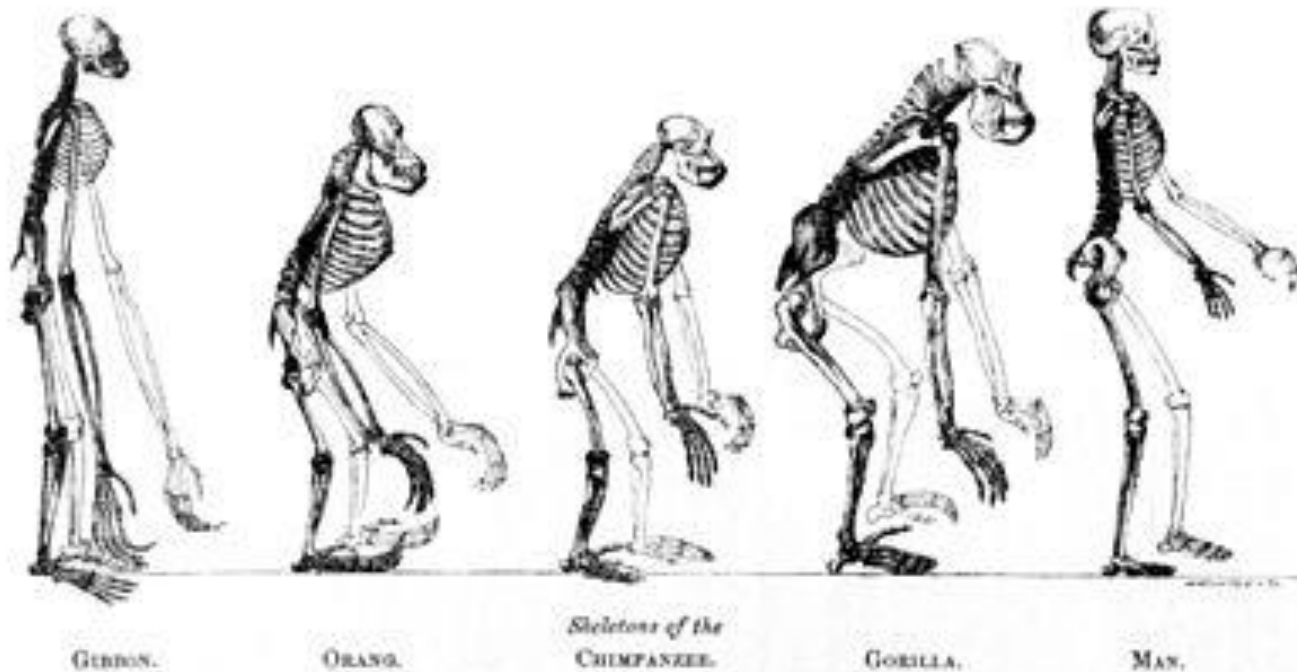
* <https://lv.wikipedia.org/wiki/Kust%C4%ABba>

Kad mēs sākam pārvietoties?

* <http://www.madona.lv/lat/aktualitates-novada?fu=read&id=3867>

Evolūcija

Photographically reduced from Diagrams of the natural size (except that of the Gibbon, which was twice as large as nature), drawn by Mr. Waterhouse Hawkins from specimens in the Museum of the Royal College of Surgeons.

* https://lv.wikipedia.org/wiki/Evol%C5%ABcijas_teorija

Ar ko mēs pārvietojamies

Kur mēs pārvietojamies

Pa ko mēs pārvietojamies

Ātri/Lēni

Ātri, bet droši

Kas vada kustību

- Cilvēks;
- Robots;
- Fizikas likumi;

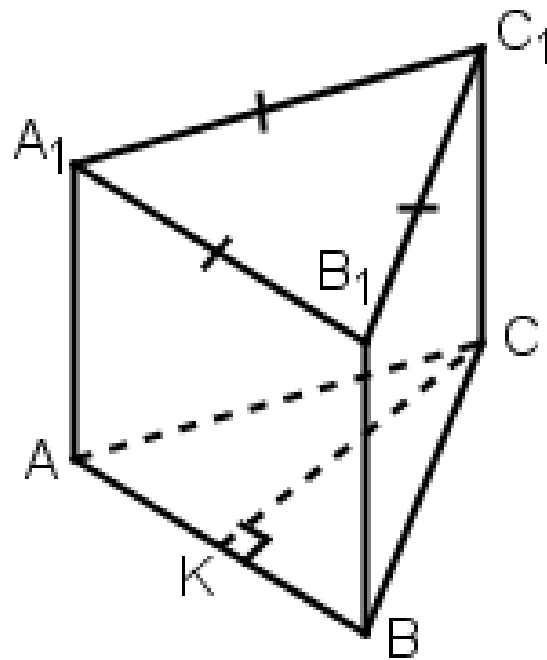
Mūsu rīcības pārvietojoties

Darba vides risks

varbūtība, ka nodarbināto drošībai vai veselībai darba vidē var rasties kaitējums, un šā kaitējuma iespējamā smaguma pakāpe;

Citi skatu punkti.

Vai varam skatīt pārvietošanos caur šo prizmu?

Pārvietošanās risku sākums ikdienā?

* ikea.lv

Un, tad jau ikdiena

Sekas pie nedrošas pārvietošanās

- Nelaiemes gadījums darbā
 - nesmags;
 - smags;
 - letāls.
- Invaliditāte

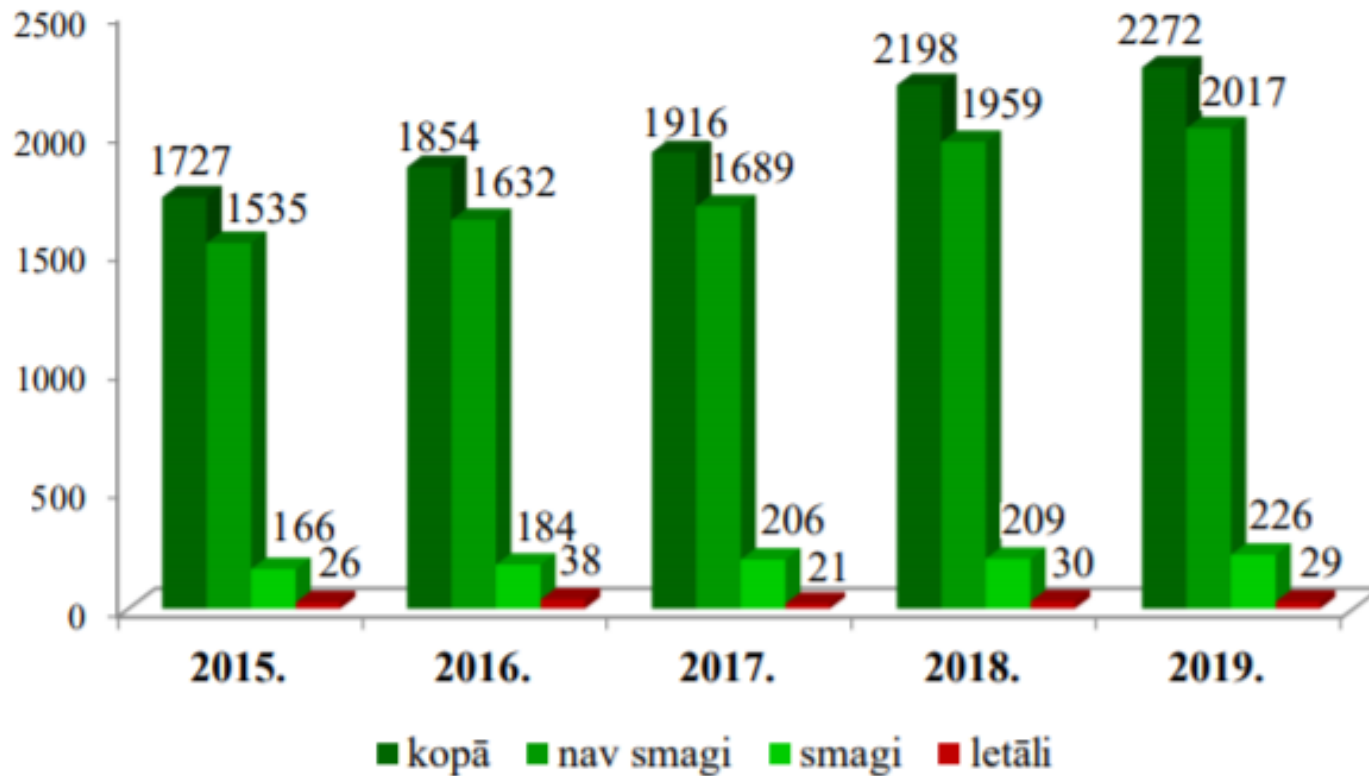
* healthstore.lv

Paredzēšana

* www.goole.lv

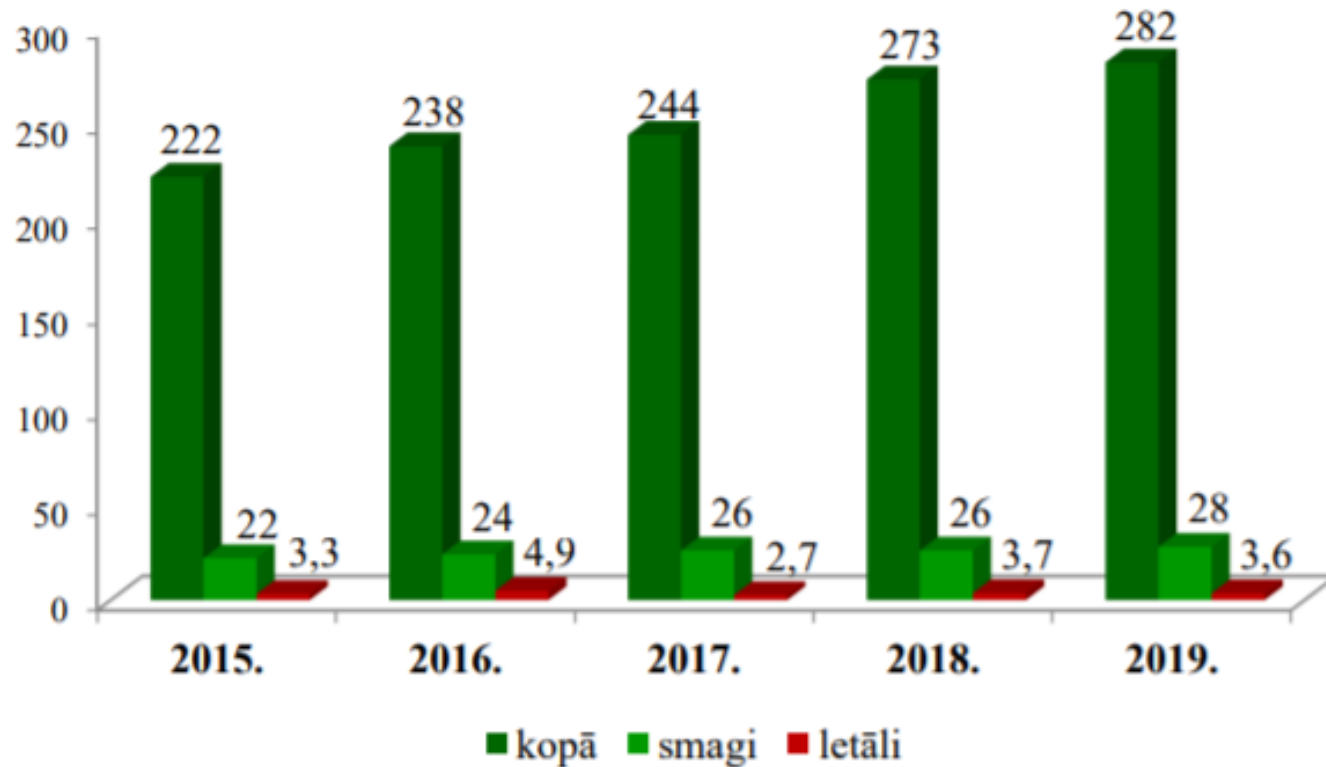
Statistika, ko mums parāda

Nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita dinamika (2015.-2019.)

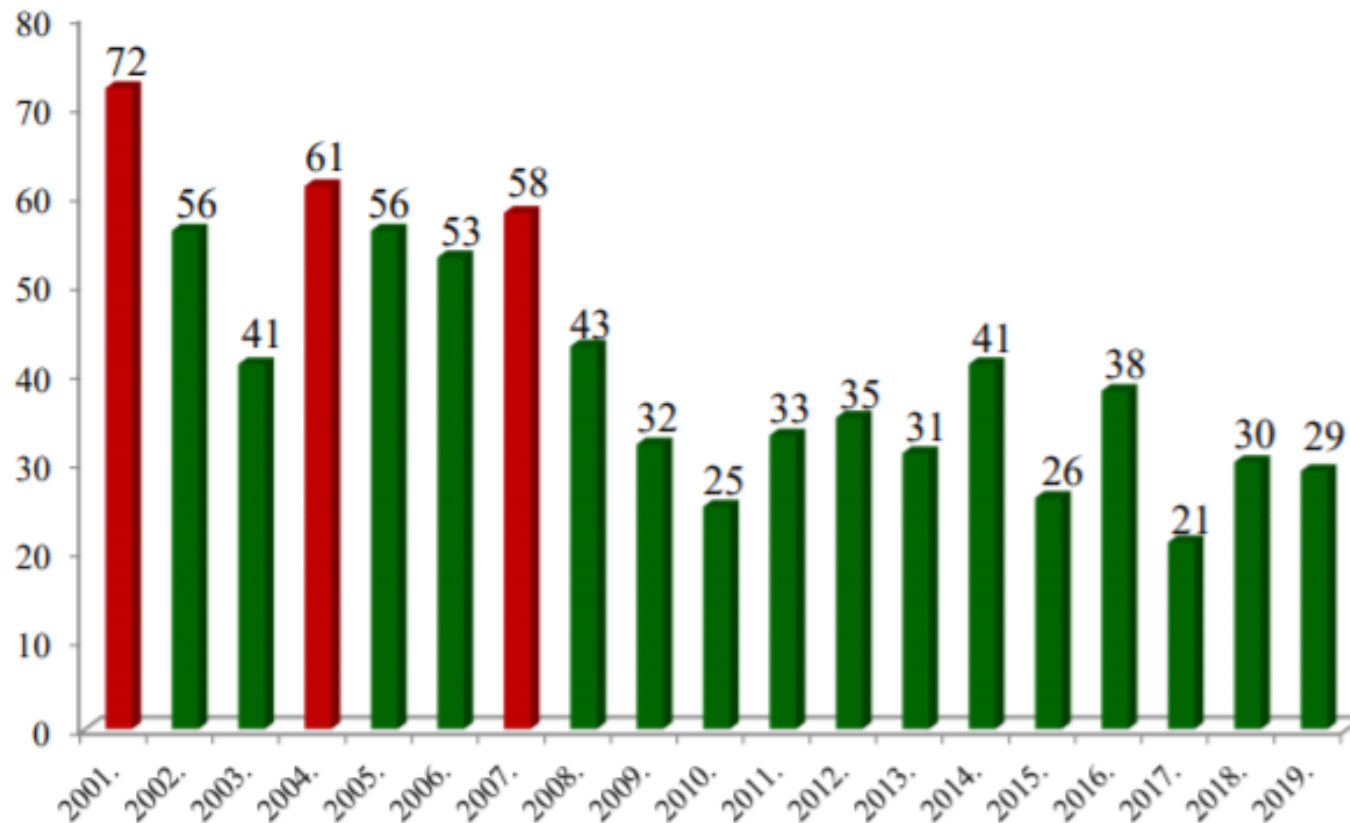
* vdi.gov.lv

Nelaiemes gadījumos darbā cietušo skaita uz 100 000 nodarbinātajiem dinamika (2015.-2019.)

* vdi.gov.lv

Nelaiemes gadījumos darbā bojā gājušo skaita dinamika (2001.-2019.)

* vdi.gov.lv

Letālo nelaimes gadījumu darbā analīze liecina, ka 2019 gadā

- 34 % gadījumu cēlonis bija darba organizācijas trūkumi no darba devēja puses - visbiežāk konstatēts, ka letāls nelaimes gadījums noticis tieši neapmierinošas darbinieka instruēšanas vai apmācības dēļ;
- 30 % gadījumu cēlonis bija nedroša cilvēka rīcība - visbiežāk nebija ievērotas darba drošības instrukcijas no darbinieka puses;
- 16 % letālo nelaimes gadījumu cēlonis bija ceļu satiksmes noteikumu neievērošana

* vdi.gov.lv

Skats uz 2020 gadu

* vdi.gov.lv

Vēl daži skaitļi

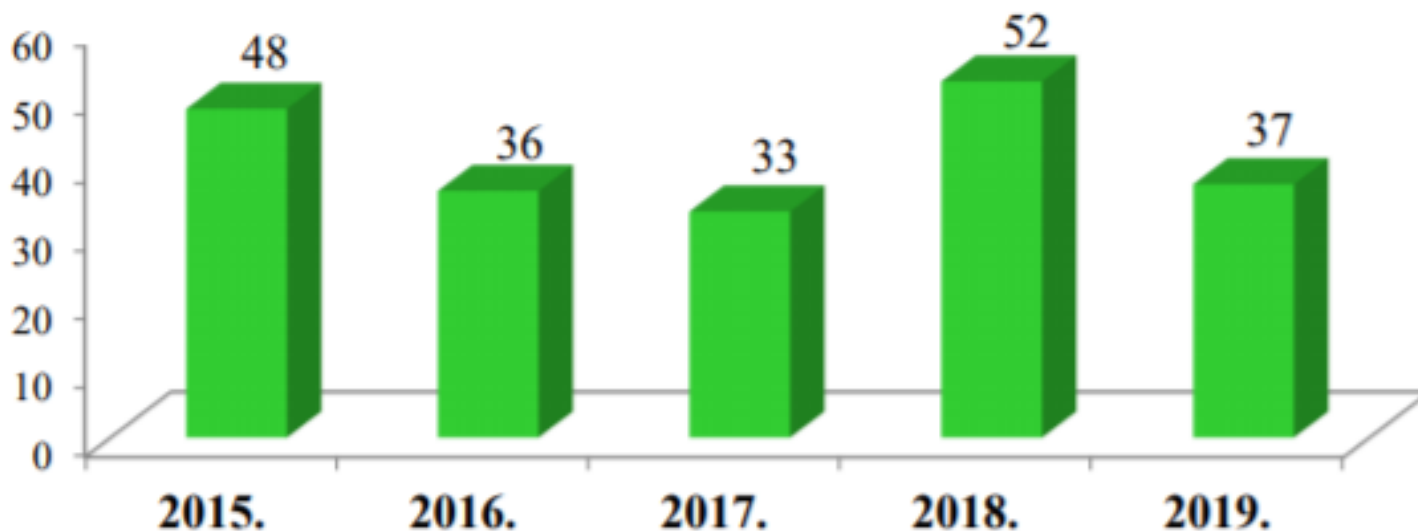
	Nelaiemes gadījuma cēloņi	Kopā		Tajā skaitā			
				Smagi		Letāli	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Neapmierinoši apstākļi darba vietā	154	152	37	20	11	5
2	Nedroša cilvēka rīcība (rīcība/cilvēks)	1862	1827	176	170	19	13
3	Darba organizācija un ar to saistītie trūkumi	284	268	76	68	22	15
4	Ceļu satiksmes noteikumu neievērošana	99	84	20	13	2	7
5	Vardarbība (uzbrukumi)	114	108	3	4	1	0
6	Pārējie	185	204	17	27	7	4
	kopā	2698	2643	329	302	62	44

Vai kāds sakars ar drošu pārvietošanos ir veselībai?

leskats nelaimes gadījumos

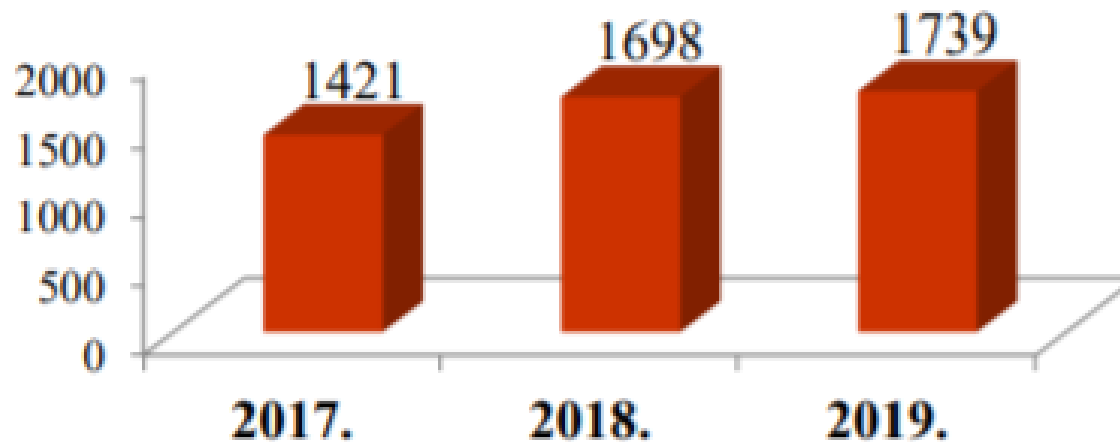
- · sieviete, 36, nokrita no pārvietojamām kāpnēm un guva smagas traumas;
- · vīrietis, 50, operators, ejot uz darba vietu pa gaiteni, pēkšņi saļima. Tika konstatēta darbinieka nāve;
- · vīrietis, 55, kāpjot pa saliekamā alumīnija torņa kāpnēm, paslīdēja un nokrita, gūstot politraumu - galvaskausa lūzumu, sejas kaula lūzumu, sistu brūci pakauša rajonā, smadzeņu satricinājumu un vēdera dobuma bojājumus;
- · vīrietis, 39, kāpjot uz jumtu, paslīdēja un krita. Drošības sistēma nenobloķēja troses caurslīdēšanu, tāpēc nenostrādāja kritiena amortizētājs. Cietušais uzkrīta uz sastatnēm un smagi traumēja muguru;
- · vīrietis, 27, ceha strādnieks, vēla baļķus lentzāģa virzienā, kad viens baļķis nokrita no estakādes un smagi traumēja darbinieka kāju;
- · sieviete, 48, kokzāģētavas operatore, cieta, kad no šķeldotāja cilindra, kurā iestiprināti smalcināšanas asmeņi, atdalījās metāla fragments, kas norāva tehnoloģiskās lūkas vāku. Norautais vāks caur logu ielidoja cehā, kur strādāja darbiniece, un smagi traumēja viņu;
- · sieviete, 47, pārdevēja-kasiere, nesot tukšas kartona kastes uz noliktavu, strauji pagriezās un zaudēja līdzsvaru. Tā rezultātā darbiniece nokrita un guva smagu rokas traumu;
- · vīrietis, 52, autobusa vadītājs, lai pārbaudītu autobusa tehnisko stāvokli, iebrauca garāžā un gāja gar garāžas bedri. Cietušajam paslīdēja kāja un uz bedres malas viņš sasīta ribas;
- · sieviete, 66, apkopēja-sanitāre, nokrita no trepēm un guva smagu muguras traumu (lūzumu);
- · vīrietis, 51, gāja bojā ceļu satiksmes negadījumā;
- · sieviete, 64, apkopēja, noliktavas uzkopšanas laikā paslīdēja un krita, gūstot smagas traumas;
- · vīrietim, 16, palīgstrādniekam, veicot starpsienu konstrukciju montāžu, uz galvas uzkrīta metāla profils

Dabīgās nāves darbavietā gadījumu skaita dinamika (2015. - 2019.)

* vdi.gov.lv

Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaita dinamika (2017. - 2019.)

* vdi.gov.lv

Vecuma grupas

2.	Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaita sadalījums pēc vecuma	2018	2019
	no 0 līdz 17 gadiem	0	0
	no 18 līdz 24 gadiem	1	0
	no 25 līdz 34 gadiem	6	11
	no 35 līdz 44 gadiem	168	139
	no 45 līdz 54 gadiem	669	678
	no 55 līdz 64 gadiem	816	868
	virs 65 gadiem	38	43
	kopā	1698	1739

* vdi.gov.lv

Arodslimību grupas pēc starptautiskās slimību klasifikācijas (SSK-10)

7.	Arodslimību grupas un kods atbilstoši starptautiskajam statistiskās slimību un veselības problēmu klasifikācijas klasifikatoram (SSK-10)	2018	2019
F00–F99	Psihiski un uzvedības traucējumi	5	43
G00-G99	Nervu sistēmas slimības	929	961
H60-H95	Ausu un aizauss paugura slimības	3	1
I00-I99	Asinsrites slimības	23	37
J00-J99	Elpošanas sistēmas slimības	12	29
L00-L99	Ādas un zemādas audu slimības	7	10
M00-M99	Skeleta-muskuļu-saistaudu sistēmas slimības	529	499
R00-R99	Citur neklasificēti simptomi, pazīmes un anomāla klīniska un laboratorijas atrade	2	0
S00-T98	Ievainojumi, saindēšanās un citas ārējas iedarbes sekas	188	159
	kopā	1698	1739

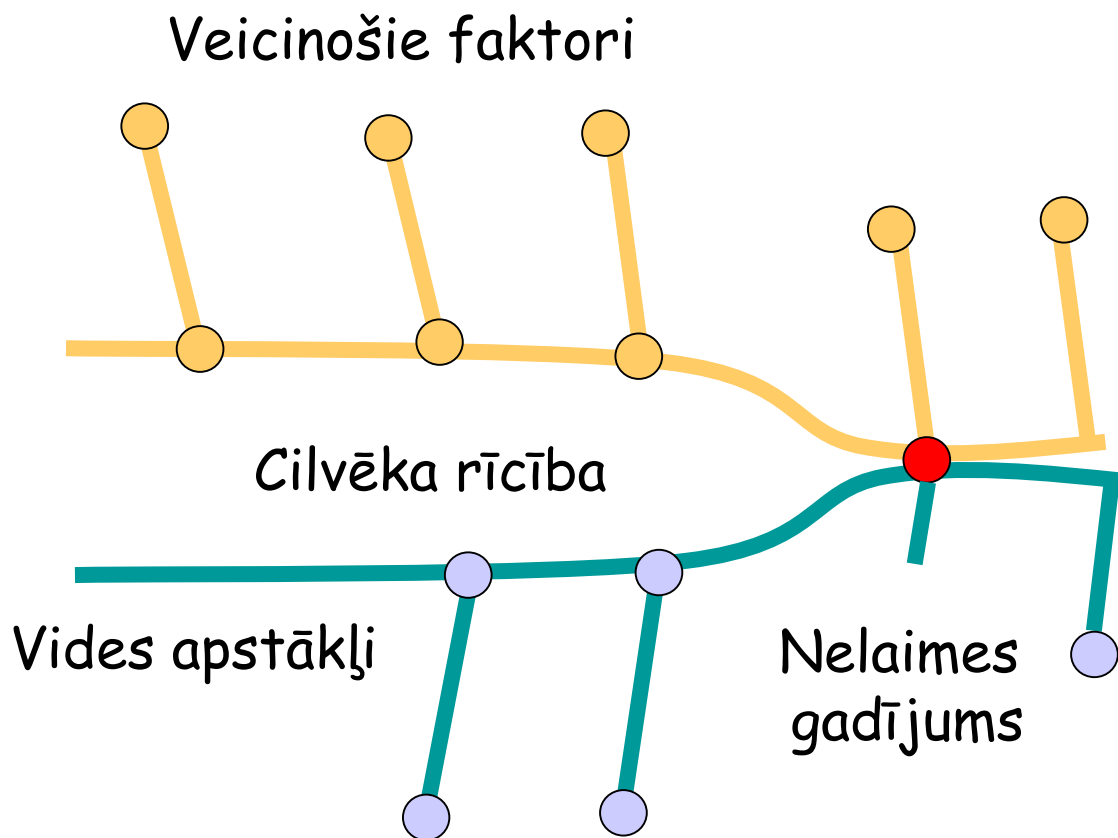
* vdi.gov.lv

Arodslimnieku sadalījums pēc nozares

	Nozares	2018	2019
A	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	93	78
01	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības	67	56
02	Mežsaimniecība un mežizstrāde	24	21
03	Zivsaimniecība	2	1
B	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	16	9
C	Apstrādes rūpniecība	369	370
D	Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	23	14
E	Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	16	16
F	Būvniecība	74	115
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	193	193
H	Transports un uzglabāšana	334	348
I	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	58	54
J	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	9	14
K	Finanšu un apdrošināšanas darbības	10	12
L	Operācijas ar nekustamo īpašumu	26	25
M	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	11	14
N	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	21	28
O	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	120	111
P	Izglītība	86	95
Q	Veselība un sociālā aprūpe	206	217
R	Māksla, izklaide un atpūta	10	10
S	Citi pakalpojumi	22	16
U	Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība	1	0
	kopā	1698	1739

Priekš kam ????

Kāpēc kaut kas notiek?

Sekunde

Un tagad aizdomājaties

- Automašīna brauc ar ātrumu 80 km/h.
- Cik metrus sekundē tā nobrauc?

Pārvietošanās

- Kāpēc mēs pārvietojamies.

Darba aizsardzības uztvere Latvijā

Darba devēja izpratne

- Izdevumi;
- Šķēršļi;

Kāpēc darba devēji neiedziļinās?

Apmācības trūkums un izpratne, lietderīguma redzējums.

Iemesls:

Apmācību kvalitāte par darba aizsardzību.

Negatīvās pieredzes trūkums.

Atvieglo:

Standartu izvirzītās prasības;

Iepirkumu izvirzītās prasības;

Pieredze darbā ārpus Latvijas.

Preventīvā darbība

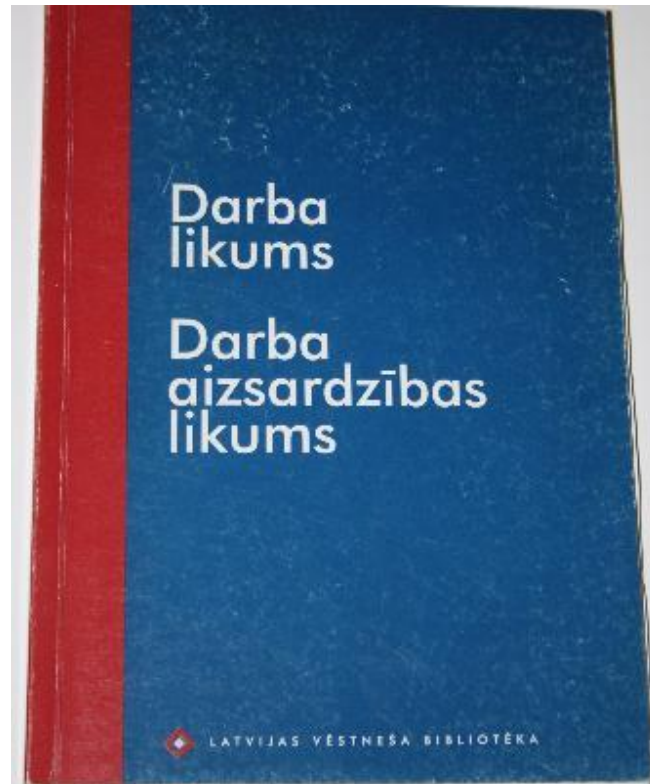
Darba aizsardzības likums

- **Likuma mērķis** ir garantēt un uzlabot nodarbināto drošību un veselības aizsardzību darbā, nosakot darba devēju, nodarbināto un viņu pārstāvju, kā arī valsts institūciju pienākumus, tiesības un savstarpējās attiecības darba aizsardzībā.

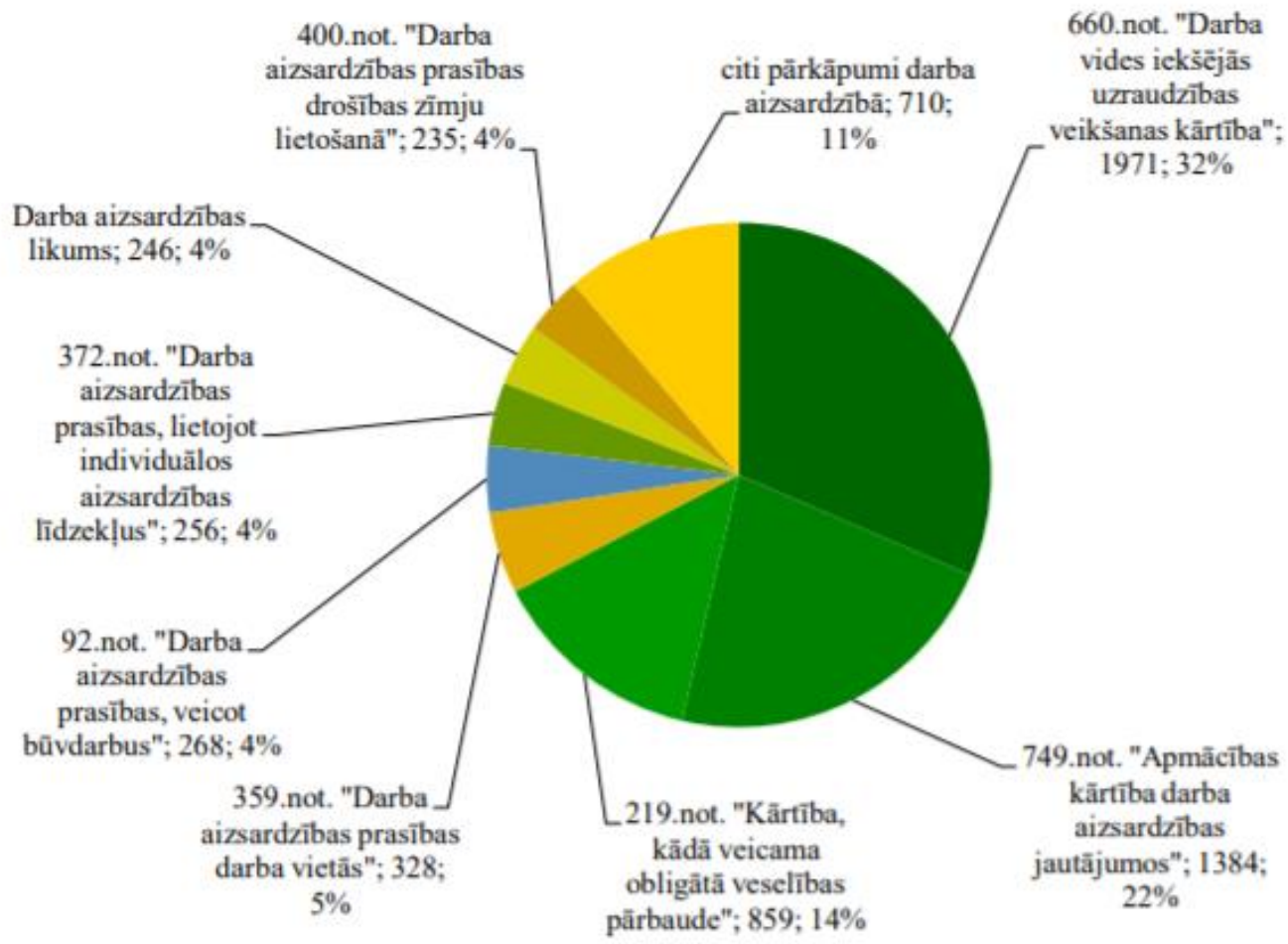
Darba aizsardzības pasākumi

preventīvi tiesiski, saimnieciski, sociāli, tehniski un organizatoriski pasākumi, kuru mērķis ir izveidot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, kā arī novērst nelaimes gadījumus darbā un arodslimības;

Normatīvo aktu ievērošana

Normatīvie akti darba aizsardzības jomā, kuru prasību pārkāpumi 2019. gadā konstatēti visbiežāk

Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 28.04.2009. noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās"	86 (47 %)
MK 03.09.2002. noteikumi Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā"	28 (15 %)
MK 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	28 (15 %)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	17 (10 %)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"	13 (7 %)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	7 (4 %)
citi normatīvie akti	3 (2 %)
kopā	182 (100 %)

Normatīvie akti

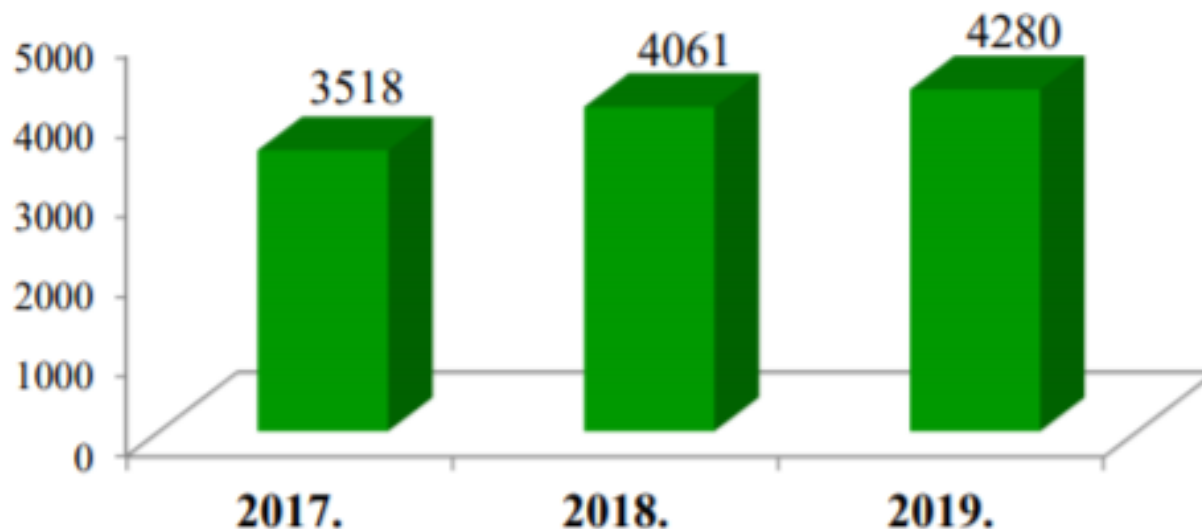
Normatīvie akti

- <https://likumi.lv>
- un ne tikai vai ne tā?

Pārvietošanās

- Plānošana
- Darba uzdevumu veikšana
- Uzraudzība
- u.c.

Vai pievērst uzmanību darbinieku zināšanām par darba aizsardzību?

Darba inspekcijas amatpersonas 2019. gadā iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā izskatīja 4 280 fizisko un juridisko personu iesniegumus, kuros bija norādīti 5 911 iespējamie pārkāpumi, no tiem darba tiesību jomā – 5 450 pārkāpumi (92 %), darba aizsardzības jomā – 417 (7 %), citi – 44 (1 %).

Daudz riska faktoru:

Atkala / ledus

Aizsprostotas
drenāžas

Zema
saule

Stiprs vējš

Spēcīgs
lietus

Nomākušās debesis

Lapas

Spuldžu atspīdums

Migla

Dubļi

Zemi
mākoņi

Lielas peļķes

Šļakatas

Garas
naktis

Sniegs

Bet visu šo riska faktoru ietekme ir līdzīga un var tikt, grupēta divejādi.....